

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Iesvitarvm Assertiones, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum Papatum stabilire conati sunt, pia responsio

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Tu autem ô homo Dei, hæc fuge, sectare verò iustitiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

quibus vtrisq; Iesuitæ participant) doctrina & mos-
ribus congruere depræhenderit , age, pro bonis vi-
ris omnes Iesuitæ habentor . Et si enim locum Iudeæ
de Gnosticis interpretatur Epiphanius: tamen quia
in nefandis libidinibus , Gnosticis nihilo meliores
sunt Romanenses , non excluduntur ab Epiphanio,
sed includuntur in numero eorum, qui carnem pro-
priam polluunt , Dominos vero spernunt, & in po-
testate præditos maledicta congerunt: qui Friderici
Barbarossæ lectissimi Imperatoris, & Alexandri
III. bipedum nequissimi historiæ legerit, eorum que
a Petro & Iuda scribuntur, luculentum habebitcom-
mentarium.

I E S V I T Æ .

*Tu autem ô homo Dei, hæc fuge, sedca-
re vero iustitiam.*

Igitur secundum Pauli sententiam, Christiano viro fugien-
da sunt mala, & seclandæ virtutes, quæ hic præter fidem com-
memorantur. Quod vero subiicit (Certa bonum certamen fidei,
apprehende vitam æternam) & quod paulo inferius diuitibus
commendat , ut bonis operibus diuines fiant , & eisdem bonis
operibus thesaurizent sibi bonum fundamentum ut appræbē-
dant vitam æternam , frustra diceretur ab Apostolo, nisi Dei
gratia præeunte , liberaq; voluntate sequente, Christianus cer-
tare posset & operari, sicq; vitam æternam promereri: quibus
enim brachijs alij aut manibus apprehendatur vita æterna,
non facile fuerit intelligere.

II.

Respons

RESPON SIO.

Hic Iesuitas publicè coram tota Ecclesia filij Del non solum Pelagianismi, sed & Iudaismi, Turcismi, ac Ethnicismi accusamus. Quid enim aliud est dicere, hominem suis operibus vitam æternam promereri, quād dicere, Christum frustra esse mortuum; quid aliud est, quād Dominum, qui nos mercatus est, abnegare, & propriam iustitiam quārentes constitutere, iustitię Dei non fieri subditos? Itaque Iesuitis horrendū illud anathema Paulus intonat: Quod quot ex operibus legis sunt, execrationi sunt obnoxii. Et rursus: Christus vobis factus est ociosus, qui cunque per legem iustificamini, à gratia excidistis.

Gal. 3.
Gal. 5.

- Inepte autem Pauli verba detorquent, ad imp̄sum suum dogma de operibus vitam æternā promerentibus. Neque enim Apostolus Timotheo ait: Certa bonum certamē fidei, PROMERERE vitam æternam: Sed, APPRAE HEND E. Nec de diuitiis per bona opera thesaurizantibus bonum fundamentum, hoc est, non fluxas, sed certas & stabiles futuri s̄eculi diuitias, dicit: vt PROMERA NTVR vitā æternā, sed, vt APPRAE HEND A N T. Quis autem nescit, aliud esse, Apprehendere, aliud, Promereri: Puer nondum septennis potest apprehendere hæreditatē paternam, qui tamen non potuit promereri. Mendicus potest apprehendere oblatos suis & donatos centum aureos, quos tamen non est promeritus. Loquitur autem Paulus more suo de vita æterna, tanquam de gratuito dono, quod Deus

gratis

gratis ex mera bonitate & liberalitate proposuerit,
ceu brabēū, ad quod vocantur per Euangelion omnes
homines. Dum aut̄ ad id currunt, alijs extra caro-
ceres euagant, alijs in medio cursu deficiunt, alijs pror-
sus corruunt, alijs recto cursu ad metam contendunt,
& brabēum, quod tamen brabeutes Deus gratis ob-
tulit, & vt appræhēdatur, exposuit, appræhendunt.
Hortatur igitur Paulus Christianos, vt certent bo-
num certamen, & recto ac indefesso cursu pergant,
quō Deus vocat: non vt promereantur vitā æternā,
quaē iam dudū à Christo p̄merita gratia omnibus of-
ferunt & proponit: sed vt eam gratia oblatā, appræ-
hendant. Qui em̄ perseuerauerit usq; in finē, saluus
erit. Non sufficit benè incepisse currere, nisi cursus
etia benè cōtinuetur & absolvatur, vt donū proposi-
tum appræhendatur. Sed quibus manibus (inquit
Iesuita) appræhenditur? Facilius cognosci potest,
quomodo appræhendat, si prius cognitū fuerit, quo-
modo offeratur: correlatiuorū em̄ naturā habent of-
ferre & appræhēdere. Offertur aut̄ vita æterna gras-
tis seu ex gratia, Ergo nō appræhendit operibus,
Sic em̄ gratia nō esset gratia. Offert vita æterna gras-
tis promissionibus Dei, Ergo appræhendit fide.
Fides em̄ & promissiones sese mutuo respiciunt. Et
cum promissio non appræhendat operibus sed fide,
certū est, etiā vitam æternā nō operibus, sed fide ap-
præhēdi. Promissio igitur Dei manus est, qua offers-
tur: Fides aut̄ nostra manus est, qua appræhenditur.
Et certe opera nūsc̄ in scripturis cōparantur manus
bus, sed pedibus. Nā in operibus & nouitate vīte dis-
cimur ambulare, ingredi, currere. Ut igit̄ in humas

C no cors

no corpore, pedes non sunt apta & ordinaria instrumenta aliquid apprehendendi, sed sunt conditi & destinati ad ambulandum: ita in negotio salutis aeternae bona opera non habent hunc usum, ut ihs apprehendamus iustitiam & vitam aeternam, ad quam vocati sumus sed habemus alium usum longe amplissimum, ut per bona opera in vocatione Dei obedienter ambulemus & conuersemur, sicut dignus est ihs, qui ex gratia Propter Christum per fidem dono acceperunt remissionem peccatorum, iustitiam & vitam aeternam. Et haec ambulatio seu conuersatio in bonis operibus, signum est fidei scopo non aberrantis, nec in certaminibus vitae huic deficienteis, nec in peccata contra conscientiam ruentis, sed recta ad vitam aeternam apprehendendam aspiratis & enitentibus. Itaque rectissime iubemur bonum certum certare, in stadio currere, corpus in seruitute digere, denique ut filios lucis, & cum Christo resuscitatos decet, in luce & nouitate vita ambulare, ut sic levantes vocationem Dei fidei apprehendamus illam inmarcessibilis perennis gloriae coronam, quam Christus sua nobis obedientiam, passione & morte peperit.

Apoc. 18. remisimus illam Babylonem fugito: cuius Principes sunt mercatores, in cuius beneficiis errant gentes, & in qua sanguis Prophetarum ac Sanctorum inuenitur, & omnium qui imperfecti sunt in terra. Exite (clamamus)

vōx diuina) exite de illa populus meus, ne partici-
pes sitis delictorum eius, & de plagis eius ne acci-
piatis. Quoniam peruererunt peccata eius usq; ad
cēlum, & recordatus est Deus iniquitatum eius.

IESUITÆ.

O Timothee, depositum custodi, deui- III.
tans prophanas vocum nouitates.

De doctrinæ deposito siue traditione h̄ic agere Apostolum, Clem. 2. Strom,
non tantum ex interpretatione Clemētis Alexandrini, Chryz Tertul. lib. de
sofomi, Theophylacti, Tertulliani, Ambroſij, Augustini, præscript. hæres
Vincențij Lyrinensis, Primasij, Sedulij, Anſelmi, & Haymoz, ticořū. August:
nus conſtat, sed ex verbis etiam illis, quæ proximè ſubijciuntur: tract. 94. in lo-
& oppositiones falsi nominis scientiæ. Legen- annem. Vincen-
dum autem eſſe κυριωφωνias, hoc eſſe, vocum nouitates, ut noſter libello aduersus
interpres recte verit, non autem κυριωφωνias, hoc eſſe, vocum ina- profanas hæreti-
nitates, ex conſenſu omnium, quoſ nominauimus, & ex Theo- corū nouitates.
doreto & Græcis ſcholijs, maniſtū eſſe, dempto tamen Theo- Reliqui in hunc
phylacto, qui veramq; ad fert lectionem. Magis etiam cum traſ locum,
diſtione, que commendatur veruſtate, pugnat profana vocum
nouitas, quam profana inanitas.

RESPONSI O.

P Aulus ſub finem huius Epifolæ pulcherrimo
epilogo ſumimā collecturus eorū omniū, de quic-
bus tora Epifola variè differuit, & ſimul Timotheo
qm rursus ad fidelē officij executionē adhortaturus,

c 2 iubet,